

## Tisztelt Kolléga!

A SZAKOE nevében jelen levelemmel azért kereslek meg, hogy egy – a gépjárművezető-képzést és így a szakoktatókat, autósiskolákat érintő – hatósági eljárással kapcsolatban megfelelő tájékoztatást nyújtsunk, mivel úgy véljük, hogy valamennyi szakoktatónak jogában áll, hogy a rá, illetve a szakmára jelentős mértékben kihatással lévő eljárással kapcsolatban megfelelő információval rendelkezzen.

Az elmúlt hónapokban sokan kerestek meg, és többek között arról érdeklődtek, miért csökkent a szakoktatók munkájával kapcsolatos érdekvédelmi tevékenységünk intenzitása. Tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal által számos autósiskolának megküldött, adatszolgáltatásra irányuló írásbeli felhívásra, többen értesültek továbbá az ellenünk folyamatban lévő versenyfelügyeleti eljárásról is. Természetesen érkeztek hozzánk a versenyfelügyeleti eljárással kapcsolatos adatkérések, informális érdeklődések is.

Az alábbiakban röviden bemutatjuk, hogy miről is szól a velünk szemben indított versenyfelügyeleti eljárás, valamint ismertetjük a SZAKOE ezzel kapcsolatos álláspontját.

### 1. A SZAKOE kitűzött céljai és a Gazdasági Versenyhivatal által kifogásolt magatartása

Mint tudjátok, a SZAKOE a Magyar Országgyűlés Hivatala által az országos érdekképviseleti és civil szervezetek jegyzékébe felvett érdekvédelmi szervezetként a járművezető-képzéssel és járművezető-vizsgáztatással foglalkozó szakemberek országos érdekképviseletében működik közre.

**E körben fontosnak tartja és kiáll a szakoktatók tisztességés, magas szakmai színvonalú és kiszámítható hivatáshoz való jogának érvényesítése érdekében. A SZAKOE – az eddigiekhez hasonlóan – továbbra is a tisztességés szakoktatói munka szakmai, jogi és gazdasági feltételeinek javítását tartja elsődleges érdekképviseleti feladatának. Szintén feladatának tartja, hogy szorgalmazza a képzési rendszer fejlesztését és ezzel összefüggésben az egyes képzőszerveknél tapasztalható jogszerűtlen és tisztességtelen piaci gyakorlatok visszaszorítását.**

A SZAKOE a fenti célkitűzések megvalósítása körében alkotta meg a magatartási (etikai) kódexeit, az Autósiskolai és a Szakoktatói Etikai Kódexeket („**Etikai Kódexek**”), amelyeket a honlapján is közzétett. Az Etikai Kódexek célja, hogy erkölcsi iránymutatásul szolgáljanak, és a tisztességés piaci verseny és üzleti magatartás tekintetében morális alapot biztosítsanak a felmerülő szakmai döntésekhez, továbbá zsinórmértékül szolgáljanak a kifogásolható, a hivatáshoz nem méltó magatartások felismeréséhez, és azok a későbbiekben megszüntethetők legyenek.

Az Etikai Kódexek többek között iránymutatást tartalmaztak a „B” kategória gyakorlati oktatása keretében a képzőszervek által, a velük szerződéses jogviszonyban álló vállalkozó szakoktatóknak fizetett óradíjra vonatkozóan. Ezen iránymutatás a szakoktatóknak fizetett – minden költséget tartalmazó – minimális óradíjat öt (5) liter 95-ös tüzelőanyag (benzin) árában határozta meg. Az iránymutatás egyértelmű célja egyrészt az volt, hogy megakadályozza a gépjárművezető-képzésben a tisztességtelen piaci magatartásokat, illetve ne engedjen teret azoknak, másrészt pedig az, hogy biztosítsa a szakoktatók számára a minimális megélhetéshez szükséges díjazást.

### 2. A Gazdasági Versenyhivatal által indított versenyfelügyeleti eljárás

Valószínűleg a SZAKOE fenti céljainak megvalósításában nem érdekelt piaci szereplők bejelentéseinek – tudomásunk van arról is, hogy az elmúlt időszakban számos hatósághoz és minisztériumba érkezett érdekképviseleti munkánkat hamis színbe beállító beadvány –

következményeként a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2013 novemberében versenyfelügyeleti eljárást indított a SZAKOE-val és az E-Educatio Zrt.-vel („E-Edu”) szemben.

A Gazdasági Versenyhivatal a SZAKOE-val kapcsolatban az Etikai Kódexekben foglalt, a vállalkozó szakoktatóknak fizetendő, öt (5) liter tüzelőanyag árában meghatározott minimális szakoktatói óradíjra vonatkozó iránymutatást kifogásolta, az E-Edut illetően pedig azt, hogy az E-Edu az alvállalkozói szerződéséhez tartozó Általános Szerződési Feltételeiben („ÁSZF”) előírta az Etikai Kódexek elfogadását.

A SZAKOE a versenyfelügyeleti eljárás megindulását követően (2013 decemberében) jelen levelünk 3. pontjában részletezett okokra tekintettel az Etikai Kódexeknek a minimális gyakorlati szakoktatói óradíjakra vonatkozó pontjait felfüggesztette.

### **3. A SZAKOE álláspontja**

A SZAKOE a versenyfelügyeleti eljárás során mind jogi, mind szakmai, mind pedig etikai szempontból részletesen kifejtette álláspontját a Gazdasági Versenyhivatal által kifogásolt magatartással kapcsolatban, amelyet dokumentumokkal és más bizonyítékokkal is alátámasztott.

E körben a SZAKOE igazságügyi szakértői véleményt csatolt be, amely szakértői vélemény szerint a minden költséget tartalmazó minimális óradíj öt liter 95-ös tüzelőanyagban kifejezve minimum 20-30%-kal – részfoglalkoztatásnál pedig ennél is többel – marad el a vállalkozó szakoktató önköltségétől.

A SZAKOE a Gazdasági Versenyhivatalnak írt beadványában hangsúlyozta, hogy az Etikai Kódexek megalkotását a tisztességes piaci, kereskedelmi gyakorlat előmozdítása, a közlekedésbiztonság biztosítása, azaz az emberi élet védelme vezérelte, a szakoktatóknak fizetendő minimális óradíj meghatározása pedig az önköltségi ár alatti értékesítés gyakorlatának korlátozását célozta. Tehát az Etikai Kódexek és azokon belül a minimális óradíj a gazdasági tevékenységekre irányadó főbb jogszabályokban elismert elvek és jogalkotói célok szellemében került megfogalmazásra.

Mindazonáltal a SZAKOE a versenyfelügyeleti eljárás megindulását követően (2013 decemberében) az Etikai Kódexeknek a minimális gyakorlati szakoktatói óradíjakra vonatkozó pontjait felfüggesztette, amit a weblapján is publikált. A kérdéses pontok felfüggesztésében a SZAKOE-t a feltételen együttműködés szándéka és az a remény vezérelte, hogy a vizsgálat hozzájárul majd ahhoz, hogy a SZAKOE-nak a kifogásolt pontokkal kapcsolatos, meggyőződése szerint helyes és tisztességes szándéka minden tekintetben jogszerű formában ölthessen testet.

Jelen levelünkhöz mellékelten csatoljuk a SZAKOE-nak a Gazdasági Versenyhivatalhoz benyújtott beadványa kivonatát, amely részletesen tartalmazza a SZAKOE jogi, szakmai és etikai szempontokat is magában foglaló álláspontját.

### **4. A versenyfelügyeleti eljárás kimenetelének fontossága**

A Gazdasági Versenyhivatal eljárásának kimenetelét nemcsak a magunk szempontjából tartjuk fontosnak, hanem megítélésünk szerint az eljárás a szakma és a társadalom számára is sorsfordító döntést hozhat.

Abban az általunk nem várt esetben – amely ugyanakkor reálisan számolva előfordulhat – hogy a versenyfelügyeleti eljárásban a SZAKOE által alkalmazott minimális óradíjra vonatkozó iránymutatást a Gazdasági Versenyhivatal jogsértőnek találja, úgy ezzel kvázi legalizálásra kerül az 1.000 – 1.800 Ft-os gyakorlati oktatói óradíjak alkalmazására épülő, álláspontunk szerint törvénytelen és tisztességtelen üzleti modell. Ennek következtében a gépjárművezető-képző szakmában továbbra is – és várakozásaink szerint fokozódó mértékben – el fognak lehetetlenülni azok az iskolák és oktatók, akik a jövőben is tisztességesen és jogszerűen kívánják végezni tevékenységüket.

A fent leírtak mellett mindazonáltal a versenyfelügyeleti eljárás egyben esélyt is jelenthet arra, hogy egy számunkra kedvező döntés következtében elinduljon egy olyan társadalmi, illetve politikai folyamat, amely a gépjárművezető-képzésben a tisztességes verseny előmozdítását és a szakoktatók tisztességes díjazását célozza meg.

## 5. A Gazdasági Versenyhivatal megkeresései, autósiskoláknak feltett kérdései

Mindenekelőtt jelezni kívánjuk, hogy a SZAKOE eddig úgy gondolta, hogy a folyamatban lévő versenyfelügyeleti eljárásról azért nem célszerű széles körben tájékoztatni a szakmát, mert el kívánta kerülni annak még a látszatát is, hogy hangulatot kíván kelteni, vagy a szakoktatók mögé szeretne bújni. A helyzet annyiban változott, hogy a Gazdasági Versenyhivatal írásbeli – adatszolgáltatásra irányuló – felhívást (kötelező végzést) küldött számos autósiskolának, és a felhívásról szóló végzésében részletesen kifejtette az üggyel kapcsolatos álláspontját, valamint az általa vélelmezett jogsértéseket. Mivel a SZAKOE ellen indított versenyfelügyeleti eljárás híre – a hozzánk érkezett megkeresések tanúsága szerint – futótűzként terjed a szakmában, úgy gondoljuk, hogy morális kötelezettségünk tájékoztatni benneteket a versenyfelügyeleti eljárásról, valamint a SZAKOE álláspontjáról.

Azok az iskolavezetők, akik hivatalos levelet és benne kérdéseket kaptak a versenyfelügyeleti eljárás vizsgálóitól, és van véleményük, válaszukban jogszerűen, a hivatalos kérdések megválaszolásán túl is kifejtethetik észrevételeiket, álláspontjukat.

Mivel az elmúlt időben behatóan tanulmányoztuk a versenyfelügyeleti eljárással kapcsolatos jogi, morális és társadalmi helyzetet, az alábbiakban röviden kifejtjük a Gazdasági Versenyhivatal által az autósiskoláknak feltett kérdésekkel kapcsolatos álláspontunkat, amellyel segítséget kívánunk nyújtani a saját véleményetek kialakításában, valamint mindazon kérdések megválaszolásában, amelyekről csak a SZAKOE rendelkezik adattal, információval.

\* \* \*

### A Gazdasági Versenyhivatal kérdései és a SZAKOE álláspontja

1.) *„Kérem, nyilatkozzon arról, hogy tagja-e a Szakoktatók Országos Érdekképviseleti Egyesületének (a továbbiakban: SZAKOE), illetve aláírja-e a SZAKOE etikai szabályzatának! Amennyiben igen, kérem, nyilatkozzon arról, hogy a csatlakozásra, illetve az aláírására mikor került sor!”*

A Gazdasági Versenyhivatal ebben az egy kérdésben két különböző jogállásra kérdez rá. Mivel a kérdés ebben a formában félreértésre vezethet, a következőket érdemes tisztázni:

- a) **A SZAKOE tagságára vonatkozó kérdés:** A SZAKOE benyújtotta a hatályos tagjegyzékét a Gazdasági Versenyhivatal részére, amely név szerint tartalmazza a SZAKOE tagjait. A SZAKOE alapszabálya szerint a SZAKOE tagságába írásos tagfelvételi kérelem benyújtása útján lehet belépni, amihez az elnökség elfogadása szükséges. **Tehát aki nem alapítója az egyesületnek, illetve nem nyújtott be írásos tagfelvételi kérelmet, az a SZAKOE alapszabálya szerint nem is lehet annak tagja.**
- b) **Az Etikai Kódexek aláírására vonatkozó kérdés:** A SZAKOE Etikai Kódexeihez – mint ahogy erről a Gazdasági Versenyhivaltól is tájékoztattuk – a webes felületen történő regisztrációval lehet és lehetett eddig is csatlakozni, amely csatlakozás azt jelenti, hogy a regisztráló az Etikai Kódexben foglaltakkal egyetért, azt elfogadja. Mivel a SZAKOE soha, semmilyen formában nem kérte és nem is biztosította az írásbeliséget, jogi

értelemben senki nem lehet aláírója az Etikai Kódexeknek. Természetesen a Gazdasági Versenyhivatal kérdését lehet úgy is értelmezni, hogy az „aláírás” a webes (nem hitelesített) elfogadást jelenti, de ebben az esetben is **érdemes pontosan fogalmazni.**

- 2.) ***„Tudomása szerint milyen előzmények után, mely személyek közreműködésével került sor a SZAKOE létrehozására?”***

Elképzelhető, hogy ez a kérdés némi zavart okoz a megkeresett autósiskolák számára, figyelemmel arra, hogy a SZAKOE soha nem publikálta tagjainak névsorát és megalakulásának (2009) körülményeit.

Erre tekintettel természetes és a valóságnak megfelelő, hogy a szakma képviselőinek többsége a fenti kérdést illetően nem rendelkezik semmilyen információval. A SZAKOE e körben megjegyzi csupán, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban átadta a tagnyilvántartását a Gazdasági Versenyhivatal részére, valamint nyilatkozott az alapító tagokat illetően, tehát ezek az adatok a Gazdasági Versenyhivatal előtt ismertek.

- 3.) ***„Kérem, ismertesse, hogy a SZAKOE milyen szerepet tölt be a gépjárművezetői képzés hazai piacán!”***

E körben ismét utalni kívánunk a SZAKOE fent leírt, továbbá a honlapján közzétett céljaira és tevékenységére. Ószintén reméljük, hogy az eddigi tapasztalataitok azt bizonyították, hogy a SZAKOE a kitűzött célok és elvek mentén megfelelően képviseli a szakoktatók érdekeit, valamint sikerült hozzájárulnia a gépjárművezető-képzés színvonalának emeléséhez.

- 4.) ***„Kérem, mutassa be, hogy milyen formában működik együtt a SZAKOE-val, milyen módon működik közre az Egyesület tevékenységében!”***

E kérdés nyilvánvalóan a megelőző kérdéshez kapcsolódik, mivel a SZAKOE szervezeti jellegéből adódóan más együttműködési forma a képzőszervekkel nem képzelhető el. Megítélésünk szerint a szakoktatók és autósiskolák zöme a közös célok elérésének érdekében nyilvánvalóan együttműködik a SZAKOE érdekvédelmi tevékenységében, és saját lehetőségeinek keretén belül segíti érdekképviseleti munkánkat.

- 5.) ***„Véleménye, illetve ismeretei szerint milyen előnyökkel jár Önök számára az, hogy a SZAKOE etikai szabályait elfogadták? Kérem, válaszában térjen ki arra is, hogy milyen hátrányokkal járna, ha nem szerepelnének az etikai szabályok aláírói között!”***

A SZAKOE álláspontja szerint az Etikai Kódexek webes regisztráció útján történő elfogadása morális előnyökkel jár azáltal, hogy az Etikai Kódexeket elfogadók egy olyan virtuális közösségbe tartoznak, tartozhatnak, akik hisznek a tisztességben, a munkában, és abban is, hogy a SZAKOE által publikált magatartási szabályokat mindenkinek be kell tartania. A SZAKOE álláspontja szerint azok, akik nem csatlakoztak az Etikai Kódexek elfogadói közé – vélhetően azért, mert nem tartják fontosnak, vagy nem értenek egyet vele –, nem is akarnak ehhez a közösséghez tartozni, így semmilyen módon nem érezhetik hátrányosnak ezt a saját elhatározáson alapuló közösségen kívüliséget.

#### ***A SZAKOE etikai szabályainak kialakítása, alkalmazása***

- 6.) ***„Tudomása szerint milyen módon kerültek megalkotásra a SZAKOE autósiskoláknak és szakoktatóknak szóló etikai szabályai? Milyen módon értesült arról, hogy SZAKOE etikai szabályokat dolgoz ki; kapott-e tájékoztatást az etikai szabályok előkészítéséről, illetve elfogadásáról?”***

A Gazdasági Versenyhivatalnak tett nyilatkozatunknak megfelelően az Etikai Kódexeket a SZAKOE elnöke dolgozta ki, és azt az elnökség fogadta el, az alapszabálynak megfelelően tájékoztatva a tagjait. A SZAKOE más szereplőket nem vont be az etikai szabályok kidolgozásának folyamatába, annak előkészítésébe. A SZAKOE az Etikai Kódexek megalkotásáról oly módon tájékoztatta a szakma képviselőit, hogy az Etikai Kódexeket az elnökség általi elfogadást követően a honlapján ([www.szakoe.hu](http://www.szakoe.hu)) közzétette.

- 7.) ***„Kérem, nyilatkozzon arról, hogy részt vett-e a SZAKOE autósiskoláknak és szakoktatóknak szóló etikai szabályok megalkotásában? Kérem, nyújtson be minden, az etikai szabályok előkészítésével, megalkotásával kapcsolatos dokumentumot, feljegyzést, levelezést!”***

E körben utalunk a fent leírtakra, tehát arra a körülményre, hogy a SZAKOE elnökén és elnökségi tagjain kívül más személyek nem vettek részt az Etikai Kódexek megalkotásában, ezért természetesen ezzel kapcsolatban mások semmilyen dokumentummal nem rendelkezhetnek.

- 8.) ***„Kérem, mutassa be, hogy miként alkalmazza a SZAKOE etikai szabályait, különösen az autósiskolai etikai kódex 3. f) pontjában foglalt, a gyakorlati képzés óradíjaira vonatkozó szabályokat!”***

Mint azt fent részletesen le is írtuk, a SZAKOE a versenyfelügyeleti eljárásra figyelemmel tavaly decemberben felfüggesztette az Etikai Kódex 3. f) pontját, amelyet a honlapján publikált. A felfüggesztés tényéről a SZAKOE írásban értesítette a Gazdasági Versenyhivatalt. Ebből következően tavaly december óta az Etikai Kódexek nem tartalmazzák a gyakorlati óradíjra vonatkozó iránymutatásra vonatkozó pontot, ezért azok jelenlegi alkalmazása nem értelmezhető.

A fentiekben túlmenően megjegyezzük, hogy a SZAKOE a felfüggesztést megelőzően sem ellenőrizte az etikai szabályok betartását. A SZAKOE meggyőződése, hogy a szakma megtisztulásához – az etikai alapelvek megfogalmazásán, közzétételén és minél szélesebb körű elfogadtatásán túl – kétségtelenül még bizonyos időre van szükség, ezért ez idáig nem is volt célja olyan etikai bizottság vagy más szervezet létrehozása, amely az ilyen jellegű ügyeket érdemben megvizsgálhatná.

- 9.) ***„Van-e tudomása arról, hogy a gyakorlati képzés óradíjaira vonatkozó szabályokat a SZAKOE felfüggesztette? Ha igen, milyen módon szerzett erről tudomást?”***

A 8.) pontban foglalt kérdést illetően kifejtettük, hogy a SZAKOE az Etikai Kódexek 3. f) pontját, azaz a gyakorlati képzés óradíjaira vonatkozó szabályokat – a versenyfelügyeleti eljárásra tekintettel – 2013 decemberében felfüggesztette, amit a [www.szakoe.hu](http://www.szakoe.hu) oldalon közzétett és erről hivatalosan is értesítette a Gazdasági Versenyhivatalt.

*Az E-Educatio Információtechnológia Zrt.-vel való szerződéses kapcsolata*

- 10.) ***„Kérem, nyilatkozzon, hogy biztosít-e e-learning alapú elméleti képzést a tanulói számára! Ha igen, mely időpontban kezdte meg ezen képzés nyújtását?”***

Jelen kérdést értelemszerűen minden érintett autósiskola egyedileg tudja megválaszolni.

- 11.) ***„Kérem, nyilatkozzon, hogy az e-learning képzést nyújtó E-Educatio Információtechnológia Zártkörűen Működő Részvénytársaságnak (a továbbiakban: E-Edu) Ön akár e-learning képzés kapcsán, akár gyakorlati oktatás nyújtására szerződött partnere-e! Amennyiben igen, úgy csatolja az Önök között létrejött szerződés másolatát!”***

A 10.) pontban foglalt kérdéshez hasonlóan az erre vonatkozó adatokat csak az érintett autósiskolák ismerhetik. E körben a SZAKOE segítségként megjegyzi, hogy amennyiben szükséges – a jogszabályi feltételek fennállása esetén és okán –, úgy az adatszolgáltatásra kötelezett képzőszerveknek joguk van kérni a becsatolt szerződések, vagyok azok egy részének üzleti titokként való kezelését, amely biztosítja, hogy a Gazdasági Versenyhivatalon kívül az eljárásban szereplő más személyek (pl. feljelentők) abba betekintést ne nyerhessenek, bizalmas adatokhoz ne jussanak.

- 12.) **„Tudomása szerint az E-Edu milyen módon ellenőrzi azt, hogy az Ön iskolája betartja-e a SZAKOE etikai szabályait, arra figyelemmel, hogy ezen etikai szabályok betartása az E-Edu által alkalmazott általános szerződési feltételek szerint valamennyi szerződéses partner számára kötelező.”**

A SZAKOE tudomása szerint az E-Edu a versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően felfüggesztette az ÁSZF-ből a SZAKOE Etikai Kódexekre vonatkozó rendelkezéseit. A SZAKOE információi szerint az E-Edu ezt a tényt írásban bejelentette a Gazdasági Versenyhivatal részére. A változtatás ténye és az érvényes ÁSZF az E-EDU <http://www.e-educatio.hu> oldaláról letölthető, illetve ott meg is tekinthető.

Egyebekben a SZAKOE-nak nincsen tudomása arról, hogy az E-Edu a felfüggesztés időpontját megelőzően bármilyen módon is ellenőrizte volna az Etikai Kódexek betartását, illetve az E-Edu-tól erre irányuló megkeresés soha nem érkezett a SZAKOE-hoz.

*Az e-learning alapú elméleti képzés piaci szerepe*

- 13.) **„Véleménye szerint helyettesítheti-e az e-learning képzés a tantermi elméleti oktatást?”**

A SZAKOE némileg értetlenül áll a Gazdasági Versenyhivatal ezen kérdésfeltevésével kapcsolatban, figyelemmel arra, hogy a helyettesíthető termék meghatározása jelen esetben nem az érintett piaci szereplők „véleményének”, vagy megítélésének függvénye, hanem erről egyértelműen jogszabály rendelkezik a következők szerint.

A helyettesítő termék *általános fogalmát* a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény („**Tpvt.**”) 14. §-a határozza meg. Általánosságban elmondható, hogy nagyon ritka az az eset, amikor valamely termék esetében a helyettesíthetőség konkrét jelentését jogszabály mondja ki, ez az eset azonban a tantervi elméleti oktatást illetően megvalósul.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény („**Kkt.**”) 18. §-a szerint ugyanis a tantermi elméleti oktatás – meghatározott jogszabályi feltételek teljesülése mellett – e-learning oktatással helyettesíthető.

Minderre figyelemmel álláspontunk szerint e körben a helyettesíthetőség az e-learning képzés esetében nem lehet kérdés, azt jogszabály mondja ki.

- 14.) **„Kérem, éves bontásban nyilatkozzon arról, hogy a gyakorlati járművezető képzésen részt vett tanulói közül, járműkategóriákra lebontva, 2009 és 2013 között hányan végezték el e-learning keretében a járművezető képzés elméleti részét!”**

A SZAKOE a versenyfelügyeleti eljárás során már részletesen leírta, hogy az e-learning képzés jogszabályi kereteinek megalkotása 2012 tavaszán fejeződött be, így a gépjárművezető-oktatásban az e-learning képzés nyújtására csak 2012 áprilisától van lehetőségük a képzőszerveknek.

Erre tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal fenti kérdésére vonatkozóan csak a 2012-2013. időszakra lehet választ adni, az azt megelőző időszakra pedig értelemszerűen nem.

E körben is a SZAKOE segítségként (a 11. ponthoz hasonlóan) megjegyzi, hogy amennyiben szükséges – a jogszabályi feltételek fennállása esetén és okán –, úgy az adatszolgáltatásra kötelezett képzőszerveknek joguk van kérni az adatok üzleti titokként való kezelését, amely biztosítja, hogy a Gazdasági Versenyhivatalon kívül az eljárásban szereplő más személyek (pl. feljelentők) abba betekintést ne nyerhessenek, bizalmas adatokhoz ne jussanak.

**15.) „Kérem, nyilatkozzon, hogy mennyibe kerül az Ön iskolájában a „B” kategóriás jogosítvány megszerzése! Az elméleti és gyakorlati oktatás díját elkülönítve adja meg!”**

Jelen kérdés megválaszolásával kapcsolatban arra kívánjuk felhívni a figyelmet, hogy mindenekelőtt azt szükséges eldönteni, illetve átgondolni, hogy a Gazdasági Versenyhivatal e kérdéskörben az egységárakra (pl. óradíj), vagy az átlagos bekerülési költségekre vonatkozóan kívánja nyilatkoztatni az érintetteket. Mindezekon túlmenően pedig úgy látjuk, hogy nem lehet röviden és összecszerűen megválaszolni ezen kérdést, mivel sok tényező, körülmény befolyásolja a „B” kategóriás jogosítvány megszerzésének végösszegét (hasonlóképpen képtelenség megmondani, hogy egy nyelviskolában mennyibe kerül egy angol felsőfokú nyelvvizsga megszerzése, hiszen ezen körülményt a tanuló személye befolyásolja).

E körben is a SZAKOE segítségként (a 11. és 14. pontokhoz hasonlóan) megjegyzi, hogy amennyiben szükséges – a jogszabályi feltételek fennállása esetén és okán –, úgy az adatszolgáltatásra kötelezett képzőszerveknek joguk van kérni az adatok üzleti titokként való kezelését, amely biztosítja, hogy a Gazdasági Versenyhivatalon kívül az eljárásban szereplő más személyek (pl. feljelentők) abba betekintést ne nyerhessenek, bizalmas adatokhoz ne jussanak.

\* \* \*

Kérjük, ha van még egy kis idő, olvasd el a SZAKOE által benyújtott beadványt, illetve az abban foglalt helyzetértékelést és jogi álláspontot, és amennyiben ezzel kapcsolatban van véleményed, kérlek, oszd meg velünk.

A további sikeres együttműködés reményében megköszönjük figyelmedet, őszintén reméljük, hogy levelünkkel sikerült eligazítást adni a jelen helyzetet illetően, amely meggyőződésünk szerint az egész szakmát érinti.

Amennyiben az ügyel kapcsolatban bármilyen kérdésed vagy kérésed lenne, úgy készséggel állunk szíves rendelkezésedre.

Budapest, 2014. május 9.

Üdvözlettel:

SZAKOE képviselőjében:  
Huszt László  
elnök  
([huszti.laszlo@szakoe.hu](mailto:huszti.laszlo@szakoe.hu))

**Melléklet (A GVH-nak írt SZAKOE beadvány):**

**Gazdasági Versenyhivatal**  
**1054 Budapest, Alkotmány u. 5.**

**Antitröszt Iroda**

dr. Szögi Nóra és dr. Pánczél Márk vizsgálók figyelmébe

Ügyszám: Vj/97/2013.

**Tárgy: A Vj/97-2/2013. számú végzésre adott írásbeli válaszok és jogi okfejtés**

**TISZTELT GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL!**

A **Szakoktatók Országos Érdekképviseleti Egyesülete** (székhelye: 2030 Érd, Tekercselő u. 17.; nyilvántartási száma: TE-5648; „SZAKOE”) a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal 2013. december 9. napján kelt, **Vj/97-2/2013.** iktatószámú végzésének („**Végzés**”) eleget téve, korábban csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján az alábbiak szerint terjeszti elő a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal Végzésében foglalt kérdésekre adott írásbeli válaszait, valamint az alábbiak szerint bocsátja a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal rendelkezésére a kért adatokat és dokumentumokat.

A SZAKOE előjáróban be kívánja mutatni a közúti gépjárművezetői képzés általa tapasztalt, hazai piacon jelenlévő visszasságait és megoldandó problémáit, valamint az üzletágra jellemző tisztességtelen piaci magatartás megnyilvánulásait. A SZAKOE rá kíván továbbá mutatni arra, hogy az etikai kódexeinek a gépjárművezető képzés gyakorlati óradíjára vonatkozó rendelkezései nem ütköznek a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény („**Tpvt.**”) 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba, mivel egyrészt nem valósítják meg a törvényi tényállást, másrészt pedig a rendelkezések kifejezetten a fogyasztók (tanulók), valamint a szakoktatók érdekeit szolgálják és a gépjárművezetői képzésben részt vevő egyes vállalkozások tisztességtelen üzletpolitikájának kiküszöbölését célozzák.

**I. TÉNYÁLLÁS**

**1. A SZAKOE céljai, érdekvédelmi tevékenysége**

A SZAKOE 2009-ben azzal a céllal jött létre, hogy eredményesen hozzájáruljon a hazai közlekedési szakember- és járművezető-képzés színvonalának emeléséhez, valamint a szakoktatói és vizsgabiztosi hivatás társadalmi megbecsülésének növeléséhez.

Kitűzött célja, hogy a szakoktatói munka szakmai, jogi és gazdasági feltételeit biztosítsa és javítsa. Feladatának tartja, hogy szorgalmazza a képzési rendszer fejlesztését a modernkori oktatási eszközök alkalmazásával, amellyel összhangban a nemzetközi trendeknek megfelelő szakmai módszertanokat és protokollra vonatkozó javaslatokat dolgoz ki és előmozdítja ezek bevezetését a szakmában.



A SZAKOE – a Magyar Országgyűlés Hivatala által az országos érdekképviseleti és civil szervezetek jegyzékébe felvett – érdekvédelmi szervezetként szervezet ellátja a járművezető-képzéssel és vizsgáztatással foglalkozó szakemberek országos érdekképviseletét. E körben fontosnak tartja és kiáll a szakoktatók tisztességes, magas szakmai színvonalú és kiszámítható hivatáshoz való jogának érvényesítése érdekében. Az érdekvédelmi tevékenység keretében szükség szerint szakmai és jogi tanácsadást nyújt a hazai gépjárművezető képzéssel foglalkozó szakemberek számára.

A SZAKOE a weblapján keresztül naprakészen tájékoztatást ad a legfrissebb piaci, szakmai, jogi és műszaki újdonságokról. Az összegyűjtött információk alapján célja a közös érdekérvényesítés, valamint a tisztességtelen piaci magatartás elleni fellépés.

A SZAKOE a gépjárművezető képzés színvonalának emelése és a tisztességes piaci magatartás előmozdítása keretében fontosnak tartott értékeket és elveket képviseli a közlekedési szakmai fórumokon és rendezvényeken, és ezen értékeket az etikai szabályzatában is megfogalmazta. A közlekedési morál javítása érdekében a SZAKOE vállalja a megjelenést társadalmi eseményeken is, valamint a közösen kialakított javaslatokat, indítványokat eljuttatja az illetékes felügyeleti szervek, vagy más hatóságok, politikai szervezetek részére.

## **2. A gépjárművezetői képzés Magyarországon tapasztalható jellemzői és problémái**

### **2.1. A közúti gépjárművezetői képzés módja**

A közúti gépjárművezetői képzés a jelen beadvány III. részének 8. pontjában ismertetett jogszabályi rendelkezések szerint elméleti és gyakorlati oktatásból áll. Az elméleti képzés részét képezi egyrészt a közúti közlekedés szabályainak (nem hivatalos nevén „KRESZ”) oktatása, másrészt pedig a műszaki ismeretek elsajátítása.

A közúti közlekedés általános szabályairól szóló 1988. évi I. törvény („Kkt.”) alapján a közúti járművezetők elméleti képzése intézményekben, vagy tanfolyamon, továbbá a közlekedési hatóság engedélye alapján, zárt rendszerű elektronikus képzési (e-learning) formában történhet.

### **2.2. A „B” (személygépkocsi) vezetői kategória gyakorlati oktatásának főbb jellemzői**

A járművezetői képzés piacán legkeresettebb kategória, a „B” (személygépkocsi) vezetői kategória gyakorlati oktatásával kapcsolatban a következő szempontokat célszerű kiemelni:

- Egy gyakorlati órának 50 perc vezetésből kell állnia.
- Az a tanuló bocsátható vizsgára, aki legalább 29 gyakorlati vezetési órán vett már részt, és ezen órák során összesen legalább 580 km-t vezetett, amely vezetési tanóránként 20 km vezetést jelent. Az első forgalmi vizsga – az egyéb jogszabályi feltételek teljesülése mellett – legkorábban a 30. órában valósulhat meg.
- A kapcsolódó jogszabályok és a NAV vonatkozó rendelkezései szerint egy gyakorlati órára 21 km számolható el, és a statisztikai felmérések szerint a szakoktatók ezt el is számolják.
- A kapcsolódó jogszabályok szerint a gépjárművezető-képzés tárgyi adómentes tevékenység. Ebből következően a vállalkozások (autósiskolák, illetve egyéni vállalkozó oktatók) bevételei áfamentes szolgáltatásból erednek, így a vállalkozások a költségeiket terhelő áfát a vonatkozó jogszabályok szerint nem tudják visszaigényelni.

- A gépjárművezetés gyakorlati oktatása során az oktató gépjárműre vonatkozóan alapszabványként a normál közlekedésre meghatározott alapszabvány 1,8-szoros értéke (180%-a) vehető figyelembe.

### 2.3. Főbb problémák a gyakorlati oktatásban

A SZAKOE a tevékenysége során szerzett tapasztalatai, valamint a szakma képviselőinek visszajelzései szerint úgy látja, hogy a „B” típusú vezetői engedély kategória gyakorlati oktatásával kapcsolatosan – elsősorban a közép-magyarországi régióban – a következő problémák tapasztalhatóak Magyarországon:

A gyakorlati oktatásban részt vevő szakoktatók túlnyomó többségben kényszervállalkozás keretében folytatják tevékenységüket és az autósiskolák által – a velük megkötött vállalkozási szerződés alapján – fizetett óradíjakból kell fenntartaniuk vállalkozásukat. A megélhetéshez szükséges tanulói létszám biztosítása érdekében a gyakorlati oktatásban részt vevő szakoktatók jelentős száma több autósiskolával is szerződéses jogviszonyban áll.

Az autósiskolák jelentős része – amelyek ezáltal tisztességtelen piaci magatartást folytatnak – a velük szerződésben álló és kiszolgáltatott helyzetben lévő szakoktatóknak járó gyakorlati vezetési díjakat – amely a szakoktató minden költségét tartalmazza – sok esetben késve, illetve lehetetlen és életszerűtlen feltételekhez kötve fizetik ki, vagy tartják vissza.

Az ilyen, több egységgel és számottevő piaci részesedéssel rendelkező autósiskolák tipikus üzletpolitikája, hogy nyilvános hirdeteikben azt állítják, hogy 68.000,- és 80.000,- Ft közötti áron szerezhető meg a jogosítvány a „B” vezetői engedély kategóriában.

Ez az ár tartalmazza az „elméleti oktatást + a 30 kötelező gyakorlati órát”. Egy ilyen konstrukcióban egy konkrét hirdetés szerint például a 79.800,- Ft-os autósiskolai hirdetési ár mellett az autósiskola gyakorlati óráinak díja 46.800,- Ft, ami – a jogszabályilag kötelező 30 órát figyelembe véve – 1.560 Ft-os iskolai (tehát a tanuló által fizetett) óradíjat jelent.

Az ilyen üzletpolitikát folytató autósiskolák a velük szerződésben álló, vállalkozó oktatóiknak általában 1.000–1.300,- Ft közötti – számla ellenében kifizetett – gyakorlatióra-díjat fizetnek, amelyek az oktató minden költségét fedeznie kellene.

Ebben a helyzetben nem meglepő, hogy az oktatók – létfenntartásuk, illetve megélhetésük érdekében – kénytelenek tanulóiktól bármilyen áron plusz pénzt kicsikarni, számla nélkül beszedni, erősítve ezzel a feketegazdaságot és teret engedve a korrupciónak.

Azok az autósiskolák tehát, akik a jogosítvány megszerzésére vonatkozóan intenzíven hirdetik az akár 68.000-80.000,- Ft közötti árakat, a profitjukat jól láthatóan elsősorban az elméleti képzésen realizálják, a gyakorlati díjaikat pedig kizárólag a meghirdetett árakhoz igazítják, és nem törődnek azzal, hogy ezeken az árakon nem lehet teljesíteni a gyakorlati órákat a hatóságilag szabályozott módon. Ezek az autósiskolák jóváhagyólag tudomásul veszik, sőt támogatják, hogy a gyakorlati oktatók – létfenntartásuk, megélhetésük érdekében – további jogtalan bevételeket szerezzenek a tanulóktól nem szabályozott keretek között, törvénytelen módon.

Ennek a tisztességtelen üzletpolitikának a fogyasztókat érintő következménye az, hogy a tanulók a meghirdetett akár 68.000-80.000,- Ft közötti árakhoz képest valójában sok esetben több mint 200.000 Ft-ot fizetnek ki a vezetői engedély megszerzéséig. Az ilyen autósiskolákat elhagyó tanulóknál jellemzően előfordul, hogy a valóban kifizetett és „levezetett” 90–130 gyakorlati órájukhoz képest, valamint több bukott gyakorlati vizsgájuk ellenére a Nemzeti Közlekedési

Hatóság hivatalos nyomtatványán csak csekély számú, mintegy 30-40 gyakorlati óra kerül hivatalosan leigazolásra. Ezt a problémát az utóbbi időben számos tanuló jelezte az új képzőszervek felé, amelynek bizonyítására – amennyiben a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal szükségesnek tartja – a SZAKOE felajánlja, hogy az érintett tanulóktól e tény vonatkozásában nyilatkozatokat szerez be, vagy indítványozza a tanulók tanúkénti meghallgatását.

A fent vázolt piaci helyzetben – tisztességes verseny hiányában – a jogszerűen működő és tisztességes piaci magatartást folytató autósiskolák és szakoktatók pénzügyileg gyakran ellehetetlenülnek, sok esetben csődbe mennek, vagy felhagynak a tevékenységükkel.

### **3. A gépjárművezetői képzésben tapasztalható tisztességtelen üzleti tevékenység visszaszorítására irányuló politikai, szakmai törekvések**

Mivel a gépjárművezetői képzés széles társadalmi réteget érint, továbbá jelentős számú szakoktató került ellehetetlenült helyzetbe, a fent leírt tisztességtelen piaci magatartások visszaszorítására a SZAKOE ismeretei szerint több kezdeményezés indult mind a politika, mind pedig a szakma képviselőinek irányából.

Az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Bizottsága („**Fogyasztóvédelmi Bizottság**”) a 2012. év második felében több ízben is tárgyalta az autósiskolák által nyújtott szolgáltatás fogyasztóvédelmi kérdéseit és problémáit. A bizottsági ülésekről készült jegyzőkönyvek idevonatkozó részeit a SZAKOE **1. számú Melléklet**ként csatolja a jelen beadványához.

Az autósiskolák szolgáltatásának problémáit a Fogyasztóvédelmi Bizottság a munkatervének „*A fogyasztók szélesebb csoportját érintő kérdések megvitatása és megtárgyalása, döntés meghozatala*” című témakör keretén belül tárgyalta (Isd: 2012. október 29. bizottsági ülésről készült jegyzőkönyv 10. oldal).

A bizottsági üléseken több ízben is elhangzott az, hogy az autósiskolák között árársverseny és versengés alakult ki, amely nem a szakmai színvonal emelkedését eredményezte, hanem a tisztességtelen, a fogyasztókat megtévesztő piaci magatartás elterjedését vonta maga után. A bizottsági ülésen elhangzott, hogy az autósiskolák a tanulókat félrevezetve olyan alacsony tanfolyamdíjakat hirdetnek, amelyekkel a követelményszerű és eredményes oktatás nem biztosítható.

A probléma kezelésének szükségességét az ágazatban érintett szereplők - hatóságok, érdekképviseleti szervek, piaci szereplők - szinte valamennyien kinyilvánították, közülük néhányat a SZAKOE az alábbiakban emel ki:

Érsek István, a Nemzeti Közlekedési Hatóság elnökhelyettese;  
Rajnai Ervin, a Magyar Autósiskolák Szövetségének elnöke;  
Knezsik István, az Autós Nagykoalíció elnöke;  
Pintér József, a Magyar Autóklub közlekedésbiztonsági üzletág-igazgatója.

*A Fogyasztóvédelmi Bizottság állásfoglalása szerint „Ahhoz, hogy csak a megfelelő színvonalú oktatást nyújtott autósiskolák maradjanak versenyben a piacon, szükség van a szakma önszerveződésére és önszabályozására is. Ennek a folyamatnak a része lehet az érdekképviseletek egységessége, illetve szakmai kamara létrehozása, etikai kódex megalkotása, vagy minőségbiztosítási rendszer kidolgozása.”*

A Fogyasztóvédelmi Bizottság által feltárt probléma orvoslására átfogó megoldás sajnálatos módon még nem született.

#### 4. A SZAKOE céljai és törekvései a tisztességtelen piaci magatartás visszaszorítására

##### 4.1. A SZAKOE etikai kódexeinek megalkotása

A SZAKOE az alapszabályában rögzített célok megvalósítása érdekében, továbbá felismerve a gépjárművezetői képzés piacán fennálló visszasságokat, megalkotta az autósiskolák („**Autósiskolai Etikai Kódex**”), valamint a szakoktatói, iskolavezetői és vizsgabiztosi etikai kódexeket („**Szakoktatói Etikai Kódex**”).

Az etikai kódexek célja, hogy erkölcsi iránymutatásul szolgáljanak, és a tisztességes piaci verseny és üzleti magatartás tekintetében morális alapot biztosítsanak a felmerülő szakmai döntésekhez, továbbá zsinórmértékül szolgáljanak a kifogásolható, a hivatáshoz nem méltó magatartások felismeréséhez és azok a későbbiekben megszüntethetők legyenek.

Az etikai kódexekben foglaltak elismerése és a szabályok kötelező érvényűnek való elfogadása jeléül adataik regisztrálása útján számos szakoktató, autósiskola, illetve képzőszerv csatlakozott az etikai kódexekhez. A SZAKOE hangsúlyozni kívánja, hogy az etikai (magatartási) kódexekhez bárki csatlakozhat, aki egyetért azok tartalmával. A csatlakozásnak tehát nem feltétele, hogy a csatlakozni kívánó szakoktató, vagy képzőszerv a SZAKOE tagja legyen. Az etikai (magatartási) kódexek elfogadása a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény („**Fttv.**”) szerinti magatartási kódexnek való alávetést jelenti.

Az etikai kódexek többek között tartalmaztak iránymutatást a gépjárművezetői gyakorlati oktatás során az autósiskola által a szakoktatóknak fizetendő minimális vállalkozói óradíjakra vonatkozóan. A SZAKOE hangsúlyozza, hogy etikai kódexeinek ezen rendelkezései az autósiskolával szerződéses jogviszonyban álló szakoktatóknak fizetendő díjra vonatkoznak, így módon a SZAKOE nem rögzíti azt, hogy az etikai kódexeket elfogadó autósiskolák a saját szolgáltatásaikat milyen minimálár betartásával határozzák meg.

A SZAKOE az etikai kódexekben foglalt – önkéntes csatlakozással elfogadható – szabályok kialakításával a fent leírt tisztességtelen piaci versenyt és a fogyasztókat megkárosító magatartásokat célozta kiküszöbölni, amely szabályokat, illetve rendelkezéseket a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal vizsgálat alá vetett.

##### 4.2. A SZAKOE vizsgálatai és tényfeltárása a gyakorlati óradíj összegének körében

A SZAKOE az etikai kódexekben rögzített és a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal szerint vizsgált gyakorlati óradíjra vonatkozó szabályok megalkotását megelőzően igyekezett részletesen feltárni a gépjárművezető gyakorlati oktatás jogi környezetét és műszaki-gazdasági feltételeit, továbbá megvitatta a probléma megoldására érkezett szakmai javaslatokat, amelyeket egybevetett a gépjárművezető oktatásra irányadó nemzetközi gyakorlattal, valamint a hasonló iparágakra vonatkozó szabályozással.

E körben a SZAKOE többek között az alábbiakat tapasztalta:

- Nemzetközi összehasonlítás

A SZAKOE kutatásai szerint Németországban jellemzőnek tekinthetők az alábbi „B” kategóriás díjtételek (a forintösszegek a 2014. február 5. napján hivatalos MNB középárfolyamon kerültek kiszámításra):

- Elméleti tanfolyam: 149 EUR (46.266,- Ft)
- Gyakorlati vezetés (45 perces óra): 34 EUR (10.557,- Ft)
- Gyakorlati vezetés éjszaka/autópályán/országúton (45 perces óra): 44 EUR (13.662,- Ft)

(forrás: [http://fahrschuleabcmuenchen.de/preise\\_leistungen.html](http://fahrschuleabcmuenchen.de/preise_leistungen.html))

A SZAKOE megjegyzi, hogy a fent részletezett gyakorlatióra-díjak nyilvánvalóan tovább emelkednek, amennyiben a 45 perces órákat arányosítjuk a –  *hazai jogszabályban előírt –* 50 perces órákhoz.

Ausztriában a jogosítvány megszerzése többlépcsős folyamat, sőt a jogosítvány megszerzését (alapképzés) követő egy évben a tanulónak több ízben is számot kell adnia vezetői tudásáról, amely szintén díjköteles. Az ausztriai autósiskolák a „B” kategóriás jogosítvány megszerzését (csak az alapképzést) hozzávetőlegesen 1.500 EUR díjban (460.785,- Ft) határozzák meg, amelyből a gyakorlati vezetés óradíja jellemzően 55 EUR (16.895,- Ft).

(források: <http://www.fahrschulen.or.at/fuehrerschein/b/>,  
<http://www.fahrschule-preuner.at/preise.php>)

- Összevetés hasonló iparággal

A Budapest Főváros Közgyűlése 2013. április 9. napján megtartott ülésén elfogadta a személytaxi-szállítás viteldíjának hatósági árként történő kötelező megállapítását.

Az ennek eredményeképpen született, 2013. szeptember 1. napján hatályba lépett 31/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet a személytaxival végzett személyszállítási szolgáltatás és a személytaxi-szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat működtetésének feltételeiről, a taxiállomások létesítésének és igénybevételének rendjéről és a személytaxi-szolgáltatás hatósági áráról („**Taxirendelet**”) egyebek mellett 450,- Ft alapidíjat, 280,- Ft távolsággal arányos díjat (forint/kilométer) és 70 Ft/perc (idővel arányos) egységdíjat vezetett be a személytaxi szállítás viteldíjának meghatározása során.

Amennyiben a Fővárosi Közgyűlés által alkalmazott módszerből indulunk ki, és csak a távolsággal arányos díjat vesszük figyelembe – bár az alapidíj és az idővel arányos egységdíj is értelmezhető lenne a gépjárművezető gyakorlati képzésre –, akkor a jogszabályilag előírt átlagos 20 km-es futásteljesítményre vetítve egy gyakorlati óradíj mértéke 5.600,- Ft lenne.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tisztességtelen piaci magatartást tanúsító autósiskolák által alkalmazott, a 2. pontban ismertetett gyakorlati óradíjak irreálisan alacsonyak és egyértelműen alatta vannak az önköltségi, illetve megtérülési áraknak.

A SZAKOE a hazai gépjárművezető képzés jogi és gazdasági helyzetét értékelve, a szakmai javaslatok alapján és a nemzetközi gyakorlat figyelembe vételével az etikai kódexekben a képzőszervek által a szakoktatóknak fizetendő minimális gyakorlati óradíj mértékét – az önköltségi ár megtérülése érdekében – 5 liter 95-ös benzin árának megfelelő összegben határozta meg. A

számítás módszerét és szakmai alátámasztottságát a SZAKOE a beadvány III. részében a 12. kérdésre adott válaszában részletesen kifejti.

**Összefoglalva a fentieket, a hazai gépjárművezetői képzés területén évek óta tapasztalható egy intenzív, tisztességtelen versenyt eredményező és a fogyasztókat megkárosító üzletpolitika, amelynek visszaszorítására kormányzati, politikai és társadalmi szinten is törekvések fogalmazódtak meg.**

**A SZAKOE az érdekképviseleti tevékenysége keretében a gépjárművezető képzés szakmai színvonalának emelése, a tisztességtelen piaci magatartás visszaszorítása és a fogyasztói érdekek védelmének előmozdítása érdekében magatartási kódexeket alkotott meg.**

## II. JOGI ÁLLÁSPONT

### 1. A Tptv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalom, a törvényi tényállás vizsgálata

A Tptv. 11. § (1) bekezdése szerint *„tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.”*

A Tptv. a fent idézett tilalmi rendelkezéssel a vállalkozások közötti együttműködésnek azon formáit tiltja, amelyek a verseny tisztaságát és a fogyasztók és üzletfelek érdekeit sértik. Azok a megállapodások minősülnek kartellnek, amelyek a szabad piaci versenyre negatív hatást gyakorolnak, azaz a versenyt szűkítik, torzítják vagy kizárják a versenytársak között. A tiltott versenykorlátozó megállapodások fogalma több elemből tevődik össze, és a törvényi szabályozás több alternatívát is kínál a kartell megállapítására.

#### 1.1 Az elkövetési magatartás vizsgálata

A tiltott versenyt korlátozó megállapodások („kartell”) elkövetési magatartásai a Tptv. fent idézett rendelkezése szerint az alábbiakban nyilvánulnak meg:

- megállapodás: a felek közötti szerződés megkötése (szóban/írásban)
- összehangolt magatartás: kidolgozott megállapodás nélkül a kartellben résztvevők azonos magatartást tanúsítanak
- döntés: a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének döntése (akár ajánlása)

A tisztelt Gazdasági Versenyhivatal a jelen versenyfelügyeleti eljárást megindító, Vj/97/2013. számú végzésében („**Eljárást Megindító Végzés**”) leírja, hogy *„a SZAKOE mint a gépjárművezető képzés nyújtásában részt vevők érdekvédelmi szerve a Tptv. 11. §-a értelmében vállalkozások társulásának minősül, így a SZAKOE-nak a minimálárakra vonatkozó etikai előírásával kapcsolatos magatartása vállalkozások társulása döntésének minősül, amely alkalmas lehet arra, hogy céljában és/vagy hatásában korlátozza a versenyt a gépjárművezető képzés piacán”.*

**A SZAKOE álláspontja szerint a tisztelt Gazdasági Versenyhivatalnak az Eljárást Megindító Végzésben foglalt megállapítása nem helytálló, tekintettel arra, hogy a SZAKOE a Tptv.**



**értelmében nem minősül vállalkozások társulásának, így magatartási szabályzata (etikai kódexei) sem minősül vállalkozások társulása döntésének az alábbiak szerint.**

A kartell meghatározása során elsődlegesen ki kell emelni, hogy versenykorlátozó megállapodás csak vállalkozások egymás közötti viszonyában értelmezhető, amely ugyanígy igaz a kartelltilalmi rendelkezés harmadik fordulatában foglalt elkövetési magatartásra is, hiszen a vállalkozások társulása – már nevéből adódóan is – vállalkozások által létrehozott szervezetet feltételez. A vállalkozás fogalmának Tpv. szerinti értelmezése esetében kiindulópontként szolgál a törvény személyi hatályának meghatározása.

A Tpv. 1. § (1) bekezdése szerint *„E törvény hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak - ideértve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is a VI. fejezetben szabályozott magatartások kivételével - (a továbbiakban az előzőek együtt: vállalkozás) Magyarország területén tanúsított piaci magatartására, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik. E törvény hatálya alá tartozik továbbá - a II-III. fejezetekben szabályozott magatartások kivételével - a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása Magyarország területén érvényesülhet.”*

Az idézett normaszövegből következik, hogy vállalkozásnak tekinthetünk minden gazdasági tevékenységet folytató, piacon tevékenykedő személyt, függetlenül annak jogi státuszától, jogi személyiségétől vagy finanszírozásának módjától. A Tpv. -hez fűzött indokolás szerint az elsődlegesen gazdasági céllal működő szervezetek így probléma nélkül beletartoznak a vállalkozások fogalmába, mindemellett a definíció kiterjed továbbá azokra a szervezetekre is, amelyek alapvetően nonprofit alapon működnek, de valamilyen gazdasági tevékenységet, akár másodlagos, kiegészítő jelleggel folytatnak. A vállalkozás fogalma tehát - függetlenül annak jogi helyzetétől, de még a profitorientáltságától is - kiterjed minden olyan piaci szereplőre, aki gazdasági tevékenységet végez.

**A vállalkozás Tpv. hatálya alá tartozásának törvényi definíciójának meghatározása szempontjából tehát alapvetően annak van jelentősége, hogy az érintett szervezet folytat-e versenyjogi szempontból releváns gazdasági tevékenységet.**

A SZAKOE kizárólag természetes személyekből álló egyesület, tagsága az egyesület célkitűzéseit szívéügyének tekintő magánszemélyből áll. A SZAKOE jelen beadványához **2. számú Melléklet**ként csatolja a tagnyilvántartását tartalmazó adatlapot.

A SZAKOE azon túlmenően, hogy kizárólag természetes személyekből álló tagsággal rendelkezik, gazdasági tevékenységet sem elsődlegesen, sem pedig másodlagosan, kiegészítő tevékenységként sem folytat, bevétele a befizetett éves tagdíjából áll.

**A SZAKOE státusza és tevékenységének vizsgálata alapján tehát egyértelműen megállapítható, hogy a Tpv. 1. § (1) bekezdése alapján nem minősül vállalkozásnak, továbbá nem minősül a Tpv. a 11. § (1) bekezdése szerinti vállalkozások társulásának sem, így döntése (magatartási szabályzata) nem tekinthető vállalkozások társulása döntésének, amelyre figyelemmel esetében a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt kartell törvényi tényállása nem valósul meg.**

## **1.2 Az etikai kódexek rendelkezéseinek versenyre gyakorolt hatása, célzata**

A Tpv. értelmében a kartell a fent tárgyalt elkövetési magatartások megvalósulása esetén is csak abban az esetben tiltott, amennyiben annak versenyszűkítő hatása, illetve célzata megállapítható.

E körben az adott magatartás versenyszűkítő hatóköre az alábbiak szerint nyilvánulhat meg:

- a) a verseny megakadályozása: meggátolja egy potenciális verseny kialakulását;
- b) a verseny korlátozása: egy már meglévő piaci versenyt beszűkít;
- c) a verseny torzítása: egy már kialakult versenyt hátrányosan érint.

A kartell hatása, érvényesülése a piacon a következők lehetnek:

- a) tényleges sérelem: azaz a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása bekövetkezik a megállapodás hatására;
- b) objektíve alkalmas sérelem okozására;
- c) szándék negatív hatások kiváltására (a megállapodás ezt célozza).

A tisztelt Gazdasági Versenyhivatal gyakorlata szerint az, hogy egy döntés, illetve magatartás megvalósulási formája valóban versenykorlátozó célú, vagy annak versenykorlátozó hatása lehet, mindig esetről-esetre vizsgálandó. A Versenytanács több döntésében is rámutatott arra, hogy egy megállapodás versenykorlátozó céljának értelmezése során nem elegendő a formális nyelvtani elemzés, hanem az összefüggések feltárása érdekében szükséges annak jogi és gazdasági környezetét vizsgálni és elemezni (pl.: 101/2009. VJ).

**A fentiek alapján látható, hogy a Tpv. kartelltilalmi rendelkezése azon magatartásokra irányul, amelyek negatív módon befolyásolják, vagy befolyásolhatják az adott piacon a versenyt, ennek megvalósulását, illetve lehetőségét azonban mindig az adott körülmények egybevetésével kell mérlegelni.**

A SZAKOE az etikai kódexekben rögzített gyakorlati óradíjak jogsértő voltának vizsgálata szempontjából utalni kíván a beadványának I. pontjában leírt tényállásban foglaltakra, valamint a beadvány III. részének 12. pontjában részletezett számítási módra és a beadvány **6. számú Melléklet**ként csatolt, igazságügyi szakértő szakmai állásfoglalására és kéri a tisztelt Gazdasági Versenyhivatalt, hogy döntésének meghozatala során ezen körülményeket figyelembe venni szíveskedjen.

A SZAKOE e körben hangsúlyozni kívánja, hogy az etikai kódexeiben meghatározott minimum gyakorlati óradíjak a képzőszervek és szakoktatók közötti díjszabásra, elszámolásra vonatkoznak, és nem szabályozzák a tanulók irányában történő árképzést. Erre figyelemmel a képzőszervek szabadon határozhatják meg a tanulók felé az áraikat, és árképzésükben szabadon dönthetnek arról, hogy a profitjukat hol és milyen arányban realizálják. Az etikai kódexekben előírt minimál óradíjak épphogy csak elérik az önköltségi ár alsó határát, amely így a képzőszerveknek széles mozgásteret biztosít a szabad árképzésre, tehát a közöttük lévő versenyt semmiképpen sem akadályozza, korlátozza, vagy torzítja.

Azáltal, hogy a SZAKOE a gépjárművezető képzés piacán az önköltség alatti ár kizárását szorgalmazza, **elősegíti a tisztességesen működő képzőszervek, illetve szakoktatók versenyképességét a tisztességtelenül működő, uralkodó vállalkozásokkal szemben**, így elindulhat egy olyan folyamat, amely újra a verseny tisztaságát és a fogyasztók érdekeit mozdítja elő ezen üzletágon belül.

### **1.3 A SZAKOE tényleges hatása és befolyása a piacra, illetve a szabad versenyre**

Mint az a beadvány I. részének 1. pontjában részletesen kifejtésre került, a SZAKOE azzal a céllal alakult meg, hogy eredményesen hozzájáruljon a hazai közlekedési szakember- és járművezető-képzés színvonalának emeléséhez, valamint a szakoktatói és vizsgabiztosi hivatás társadalmi megbecsülésének növeléséhez.



Nem lebecsülve a SZAKOE céljait és elveit, valamint az eddigi munkásságát, nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a SZAKOE tagságát természetes személyek alkotják, akik sem a politikai, sem a közhatalmi, sem pedig a gazdasági szférában nem rendelkeznek döntési jogkörrel, vagy befolyással.

A SZAKOE – bár kitűzött célja, hogy országos szinten képviselje a gépjárművezető képzésben résztvevő szakemberek érdekeit – csupán egy azon érdekképviseleti szervek közül, amely a gépjárművezető képzési ágazatban képviselteti magát, így sajnálatos módon egyelőre számottevő hatást nem tud gyakorolni az érintett ágazatra. Mindemellett fontosnak tartja, hogy felhívja az érintettek (oktatók, autósiskolák, hivatalok, hatóságok és a jogalkotók) figyelmét a területen hosszabb ideje és jelentős mértékben fennálló – álláspontja szerint törvénytelen eszközökkel megvalósuló – és a tanulók intézményesített megkárosítását eredményező tisztességtelen üzleti gyakorlatokra, magatartásokra.

Az etikai kódexeket elfogadó szakoktatók és képzőszervek nem tagjai a SZAKOE-nak, és az etikai kódexek elfogadása is önkéntes alapon történik. Valamely etikai kódex elfogadása csak a SZAKOE honlapján kerül rögzítésre, más szervezet, vagy hatóság nem vezet erről nyilvántartást.

A fentiekre figyelemmel tehát a SZAKOE nem rendelkezik olyan mértékű befolyással, amely nagyobb hatással lehet a gépjárművezető képzés piacára, ezért az általa megalkotott etikai szabályok objektíve nem alkalmasak arra, hogy a tisztességes gazdasági versenyt korlátozzák, torzítsák, vagy kizárják.

**Összefoglalva megállapítható, hogy a SZAKOE etikai kódexeiben rögzített, a szakoktatóknak fizetendő gyakorlati óradíjakra vonatkozó rendelkezéseknek nincsen versenyt kizáró, vagy versenykorlátozó hatása, sőt, a tisztességtelen és a fogyasztókat megkárosító üzletpolitikát folytató vállalkozások kiszűrése, illetve jó irányba terelése által a gépjárművezető képzés piacán érvényesülő versenyre nemhogy negatív, hanem pozitív hatással van. Mindemellett a SZAKOE még nem rendelkezik olyan befolyással és eszközökkel, hogy döntése alkalmas legyen versenyszűkítő, versenykizáró hatás elérésére, ezért az 1.1. pontban kifejtetteken túlmenően nem ütközik a Tptv. 11. § (1) bekezdése szerinti kartelltilalmi rendelkezésbe.**

**A fentiekre tekintettel a Tpv. kartelltilalmi rendelkezéseihez fűzött mentesülési lehetőségek vizsgálata előtt a SZAKOE hivatkozik a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt törvényi tényállás fennállásának hiányára és ezért kéri a tisztelt Gazdasági Versenyhivatalt, hogy a versenyhivatali eljárást ellene megszüntetni szíveskedjen.**

## **2. Az egyedi mentesülés**

Abban a nem várt esetben, ha a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal álláspontja szerint a SZAKOE etikai kódexeinek érintett része a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt kartelltilalmi rendelkezésbe ütközik, úgy a SZAKOE a Tpv. 17. §-a alapján a versenykorlátozó megállapodás tilalma alóli egyedi mentesülésre hivatkozik az alábbiak szerint:

A Tpv. 17. §-a a kartelltilalom főszabálya alóli egyedi mentesülés lehetőségének körében kimondja, hogy mentesül a 11.§-ban foglalt tilalom alól a megállapodás, ha

- a) az hozzájárul a termelés vagy a forgalmazás ésszerűbb megszervezéséhez, vagy a műszaki vagy a gazdasági fejlődés előmozdításához, vagy a környezetvédelmi helyzet vagy a versenyképesség javulásához;

- b) a megállapodásból származó előnyök méltányos része a fogyasztóhoz, illetve az üzletfélhez jut;
- c) a gazdasági verseny velejáró korlátozása vagy kizárása a gazdaságilag indokolt közös célok eléréséhez szükséges mértéket nem haladja meg; és
- d) nem teszi lehetővé az érintett áruk jelentős részével kapcsolatban a verseny kizárását.

A Tpvt. 20. §-a szerint „*annak bizonyítása, hogy a megállapodás a tilalom alól a 16. § vagy a 17. § alapján mentesül, azt terheli, aki a mentesülésre hivatkozik.*”

A Tpvt. 17. §-ában foglalt feltételek konjunktív feltételek, vagyis a mentesítés esetén mindegyiknek együttesen megállapíthatónak kell lenni.

A SZAKOE etikai kódexei, illetve annak a vizsgálat alá vetett rendelkezései a tisztességes verseny érvényesülését és a fogyasztók érdekeit szolgálják, így kimerítik a Tpvt. 17. §-a szerinti feltételeket.

A SZAKOE az egyes feltételek fennállásának bizonyítására az alábbiakat adja elő:

**a) *Hozzájárulás a versenyképesség javításához és a műszaki, gazdasági fejlődés előmozdításához***

aa) A versenyképesség javítása

A jelen beadvány I. részének 2.3. pontjában kifejtésre került, hogy a hazai gépjárművezetői piacon jelentős számú és számottevő piaci részesedéssel rendelkező autósiskola tipikus üzletpolitikája az a módszer, hogy nyilvános hirdeteikben valótlanul azt állítják, hogy akár 68.000,- és 80.000,- Ft közötti áron szerezhető meg a jogosítvány a „B” vezetői engedély kategóriában. Ezek az autósiskolák a profitjukat elsősorban az elméleti képzésen realizálják, a gyakorlati díjaikat pedig kizárólag a meghirdetett áraikhoz igazítják, és nem törődnek azzal, hogy ezeken az árakon nem lehet teljesíteni a gyakorlati órákat a hatóságilag szabályozott módon.

Ebben a piaci helyzetben egyeduralkodóvá váltak a tisztességtelen üzletpolitikát folytató, nagyüzemi oktatást végző autósiskolák és a jogszerű, tisztességes piaci magatartást folytató autósiskolák és szakoktatók pénzügyileg gyakran ellehetetlenülnek, sok esetben csődbe mennek, vagy felhagynak a tevékenységükkel.

A SZAKOE etikai kódexeiben rögzített etikai elveinek betartása és az önköltség alatti értékesítésnek – és ezáltal a tanulók megkárosításának – széles körű érvényesülése **elősegíti a tisztességes üzletpolitikát folytató képzőszervek és szakoktatók versenyképességét a tisztességtelenül működő, uralkodó vállalkozásokkal szemben, amely a verseny tisztaságát és a fogyasztók érdekeit mozdítja elő ezen üzletágon belül.**

ab) A műszaki-gazdasági fejlődés előmozdítása

Az önköltségi ár alatti értékesítés visszaszorításának – a tisztességes verseny kialakulásán és a fogyasztók érdekeinek érvényesítésén túlmenően – egyenes következménye a műszaki előírások megfelelő betartása és ezzel együtt a műszaki fejlődés elindulása az ágazatban. Amennyiben ugyanis a szakoktatók tisztességes összegű díjazásban részesülnek, úgy szükség szerint lehetővé válik számukra gépjárműveik, illetve a járművek alkatrészeinek cseréje, javítása, karbantartása, sőt, a gépjárművezető képzés ennek megfelelően lépést tud tartani

az járműipar fejlődésével azáltal, hogy a járművezető képzésben részt vevők számára biztosítani tudja a legkorszerűbb típusú járművek igénybevételét.

Abban az esetben pedig, ha a piac, illetve az állami szabályozás továbbra is teret enged az önköltségi ár alatti értékesítésnek, számolni kell azzal a negatív következménnyel, hogy a gépjárművezető képzésben nemcsak a korszerű járművek megjelenése fog elmaradni, hanem emellett a szakoktatók nem lesznek képesek a járműveik karbantartására, illetve szükség szerinti cseréjére, ami jelentős közlekedésbiztonsági kockázatot von maga után.

**A SZAKOE tehát az etikai kódexeinek megalkotásával egyrészt a gépjárművezető képzésben a tisztességes verseny kialakulását segíti elő, másrészt pedig a közlekedésbiztonság, valamint a korszerű képzés megfelelő színvonalának biztosítását, azaz a műszaki-gazdasági fejlődés előmozdítását támogatja.**

***b) A megállapodásból származó előnyök méltányos része a fogyasztóhoz, illetve az üzletfélhez jut***

A SZAKOE a beadványának számos pontjában mutat rá arra, hogy a fent vázolt, egyes képzőszervek által folytatott tisztességtelen üzletpolitika megtéveszti és jelentősen megkárosítja a tanulókat (fogyasztókat) és ellehetetleníti, illetve kizárja a piacról a tisztességesen működő vállalkozásokat és szakoktatókat (üzletfeleket).

A SZAKOE etikai kódexeiben foglaltak betartásának előírásából éppen a tanulók (fogyasztók) és a szakoktatók (üzletfelek) profitálnak, annak jótékony hatásai elsősorban őket érinti.

Abban az esetben, ha az autósiskolák, képzőszervek az etikai kódex elfogadásával a gépjárművezetői gyakorlati oktatásért **tisztességes, értékarányos vállalkozói díjat fizetnek meg a szakoktatók részére, akkor ők is a piacon tudnak maradni és megélhetésük sem veszélyeztetett többé.**

A szakoktatók a tisztességes összegű (a szolgáltatás tényleges önköltségét fedező) díjak mellett nem szorulnak rá arra, hogy a korrupciót és a feketegazdaságot erősítve a tanulóiktól számla nélkül plusz pénzt szedjenek be, **ami a tanulók (fogyasztók) érdekeit szolgálja, hiszen ennek következtében előre kiszámítható áron és tisztességes módon tudnak vezetői engedélyt szerezni.**

***c) A gazdasági verseny velejáró korlátozása vagy kizárása a gazdaságilag indokolt közös célok eléréséhez szükséges mértéket nem haladja meg***

A jogszabályhely által vizsgálandó, az etikai kódexekben foglalt rendelkezések „közös célja” tulajdonképpen a SZAKOE alapszabályában rögzített céljainak és elveinek testet öltött formája, amely jelen esetben széles körben értelmezendő; egyrészt társadalmi szinten jelenik meg, másrészt pedig azon belül a fogyasztók (tanulók), a képzőszervek és szakoktatók szintjén valósul meg az alábbiak szerint.

- Az etikai szabályok társadalmi célja a megfelelő **közlekedésbiztonság** és **közlekedésmorál** elérése, **az emberi élet védelme** a gépjárművezető képzés által.
- A tanulók számára a saját biztonságukat is érintő társadalmi célon túl fontos, hogy értékarányos áron, kiszámítható feltételek mellett jussanak hozzá az előírt színvonalú képzéshez, azaz fogyasztói szinten **a fogyasztók jogainak és érdekeinek védelme, a fogyasztók megkárosításának visszaszorítása** került célkitűzésre.

- A képzőszervek és szakoktatók **sikeres vállalkozásként való működéséhez elengedhetetlen a tisztességes díjazás biztosítása**, azaz a közös cél a  **tisztességes gazdasági verseny előmozdítása**.

A fent ismertetett – az Alaptörvényben is nevesített – társadalmi célok elérésének közös nevezője az, hogy az előírt szolgáltatás tényleges önköltségét meg kell fizetni a vállalkozó szakoktató részére. Ez a szabad árversenynek az az alsó határa, amely még lehetővé teszi a kitűzött közös célok teljesülését a tisztességes verseny keretei között, azaz valóban csak a szükséges mértékig szab korlátot a szabad verseny érvényesülésének.

**d) Nem teszi lehetővé az érintett áruk jelentős részével kapcsolatban a verseny kizárását**

A SZAKOE a beadvány II. részének 1.2. pontjában kifejtettekre hivatkozva ismét utal arra, hogy a SZAKOE etikai kódexeiben meghatározott minimum óradíjak a képzőszervek és szakoktatók közötti díjszabásra, elszámolásra vonatkoznak, és nem szabályozzák a tanulók irányában történő árképzést. A képzőszervek tehát szabadon határozhatják meg a tanulók felé az áraikat, árképzésüknél szabadon dönthetnek arról, hogy a profitjukat hol és milyen arányban realizálják, a verseny kizárására tehát semmiképpen nem valósul meg.

Az etikai kódexekben előírt 5 liter 95-ös benzin árának megfelelő minimum díj összege nem éri el, inkább csak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlathoz képest alulról közelíti meg a vállalkozó szakoktató önköltségi szintjét, ezért e szint felett egyértelműen kialakulhat a szabad verseny a piacon.

A fentiekre tekintettel tehát a SZAKOE etikai kódexeiben foglalt rendelkezések nem eredményezték a gépjárművezető képzésben a potenciális résztvevők számának jelentős korlátozását és ezzel a verseny kizárását.

**Összefoglalva a mentesülési feltételek körében leírtakat, amennyiben a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal a SZAKOE etikai kódexeiben foglalt rendelkezéseket a Tpv. 11. § (1) bekezdésébe ütköző versenykorlátozó megállapodásnak (kartellnek) minősítené, úgy a SZAKOE álláspontja szerint a Tpv. 17. §-ában foglalt egyedi mentesülési feltételek együttesen fennállnak.**

### **3. A piaci önszabályozás jelentősége és állami elismertsége**

A piaci önszabályozás gyakorlati jelentőségét, illetőleg a piaci szereplők magatartási kódexeinek pozitív hatásait felismerve az állam széles körben támogatja a szakmai önszabályozás rendszerét és a magatartási szabályok megalkotását, amelyet törvényi szinten is elismer.

A gazdasági tevékenységekre irányadó jogszabályi környezetben a piaci önszabályozás állami elismerését és ösztönzését mondja ki többek között a korábban említett **Fttv.**, a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény („**Kertv.**”), a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény („**Grt.**”), valamint az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény („**Ektv.**”) is.

A Kertv. preambuluma úgy rendelkezik, hogy az Országgyűlés *„fontosnak tartja a vállalkozási szabadság elvének fenntartását, ezért a beavatkozások körét minimálisra szűkítve elismeri a szakmai önszabályozás, valamint olyan - a kereskedők csoportjai által létrehozott, magukra nézve kötelezően elismert - magatartási kódex jelentőségét, amely meghatározza a kereskedők*

*magatartását olyan fontos területeken, mint a tisztességes kereskedelmi gyakorlat, a fogyasztókkal szemben folytatott magatartás, vagy a beszerzési ár alatt történő értékesítés gyakorlatának korlátozása.*

Magyarország Alaptörvényének („**Alaptörvény**”) Alapvetései között az M) cikk 2) bekezdése kimondja, hogy (2) „*Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.*”

Az Alaptörvény fenti alapvetésének érvényesülése érdekében számos jogszabály különböző kötelezettségeket és jogokat állapít meg a hatóságok és a piaci szereplők számára, továbbá meghatározza az elv kikényszeríthetőségének részletes szabályait.

A SZAKOE a gazdasági versenyen – összhangban az Alaptörvénnyel – mindenkor a tisztességes gazdasági versenyt érti, elhatárolódik a tisztességtelen üzleti, piaci magatartásoktól.

**A SZAKOE etikai kódexeinek megalkotását a tisztességes piaci, kereskedelmi gyakorlat előmozdítása, a közlekedésbiztonság biztosítása, azaz az emberi élet védelme vezérelte, a szakoktatóknak fizetendő minimális óradíj meghatározása pedig az önköltségi ár alatti értékesítés gyakorlatának korlátozását célozta, tehát az a gazdasági tevékenységekre irányadó főbb jogszabályokban elismert elvek és jogalkotói céljainak szellemében került megfogalmazásra. A jogszabályok szerint a magatartási kódexnek alávető piaci szereplőt – jelen esetben az autósiskolát, illetve a szakoktatót – gazdasági tevékenységének folytatása során kötelezi az abban foglaltak betartása.**

A fenti jogokkal és kötelezettségekkel összefüggésben és a tisztelt Gazdasági Versenyhivatallal történő feltétlen és teljes körű együttműködés okán a SZAKOE jelen versenyfelügyeleti eljárás megindulását követően (2013. decemberében) a magatartási (etikai) kódexeiben **a minimális gyakorlati szakoktatói óradíjakra vonatkozó pontokat felfüggesztette és ezt publikálta is weblapján.** Ugyanakkor a SZAKOE reményei és várakozásai szerint – és összhangban a GVH hivatalos oldalán „*A Gazdasági Versenyhivatal figyelem felhívása a kamarák, gazdasági szervezetek tömörítő társadalmi szervezetek működése, etikai szabályzatai és más önszabályozási tevékenysége versenyjogi szabályokkal való összhangjának megteremtése érdekében*” címmel közzétett (2012.05.02.) felhívásával – jelen versenyfelügyeleti eljárásban a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal megállapítja majd, hogy a SZAKOE nem követett el jogsértést.